

Veilig werken op hoogte

Het wassen van ramen en ruiten gebeurt allang niet meer alleen op een ladder.

Tegenwoordig worden de hoogwerker en de safe sit vaak gebruikt. Natuurlijk moet

je - voordat je eraan begint - wel op de hoogte zijn van de gevaren en de wettelijke

regels. Pas dan kun je veilig werken op hoogte.

Tekst: Cor Voogd*

Ruim tien jaar geleden is er in de glazenwasserbranche een ware revolutie ontstaan na het van kracht worden van het Document Gevelonderhoud. Dit document resulteerde in een onwerkbaar situatie voor de glazenwasserbranche. Mede door werkgeversorganisaties als OSB en Awog - toen nog onafhankelijk van elkaar - is er samen met het ministerie van Sociale Zaken een supplement tot stand gekomen waarin het toch nog mogelijk was om het glas van diverse gebouwen te bewassen. In supplement werden toen alle veiligheidsaanbevelingen opgenomen om veilig op hoogte te kunnen werken.

Opleiding voor uitzonderingssituaties

Ook werden in dit supplement de uitzonderingssituaties beschreven, met als gevolg dat uitsluitend de werknemers met een opleiding ze mochten uitvoeren. In 1997 moest er in no time een weersonafhankelijke werkplek worden gecreëerd, voor het uitvoeren van de vakopleidingen. Dit opleidingscentrum werd gevonden in een voormalige fabriekshal van Akzo in Arnhem. In oude hijsgaten kon er binnen worden gewerkt op een hoogte van ruim twintig meter. Er werden een gevelonderhoudsinstallatie en een permanente hangladder geplaatst. Per jaar namen ruim 1.200 cursisten deel aan deze vakopleiding. Twee jaar na de officiële opening kwamen er andere specialistische opleidingen bij. Vakopleiding Gevelonderhoud, Reiniging na Brand (nu: vakopleiding Reiniging na Calamiteiten) en de vakopleiding Food; vandaar dat het nu ook Landelijk Opleidingscentrum voor Specialistische Reiniging heet.

Hoogwerker

De hoogwerker is niet meer weg te denken bij het glazenwassen. Toch is hij een van de meest ergonomische werkmethode. Kan er dan niets misgaan? Natuurlijk, helaas gebeuren er nog steeds te veel ongelukken met deze machines. Zijn die te voorkomen? Veel ongelukken zijn wel uit te sluiten. De cursisten leren bijvoorbeeld om in ieder geval te be-

ginnen met een visuele controle vooraf. Zij moeten daarbij vooral letten op kleine lekkages en gebreken. Voordat ze naar boven gaan, moeten ze een functiecheck uitvoeren om zeker te weten of alle functies van de machine het doen. Storing in een machine op hoogte kan erg duur uitvallen. Wat dacht je van de brandweer die eventueel moet uitrukken of de monteur van de fabrikant? En bovenal het verlies van productie op die dag. Want buiten veiligheid komt ook efficiëntie en effectiviteit om de hoek kijken. Ook hier is tijd geld. Uiteraard zonder het valgevaar uit het oog te verliezen. De volgende stap na de functiecheck is het vastmaken van de harnasgordel. Indien de hoogwerker beneden wordt geraakt, kan de arm een gevaarlijke zwieper maken, met als gevolg dat de persoon die in de korf staat, uit zijn bak wordt gekatapulteerd. Indien hij zich niet heeft vastgemaakt natuurlijk.

Safe sit

Een andere uitzonderingssituatie is de safe sit. Om uit te leggen wat het precies is, gaan we even terug in de tijd. Vroeger heette het 'bootsen' op een bootsmansstoeltje met twee katrollen en een kikkerplaatje. Wat is zo'n bootsmansstoeltje? Je kent ongetwijfeld nog wel een foto waarbij een schip aan de buitenzijde wordt geschilderd. Gewoon een dik touw met een plank ertussen. Hierbij was er weinig gevaar voor de schilder, want als hij viel, werd hij alleen maar nat. Maar ja, een glazenwasser wast niet boven water natuurlijk. Vanaf 1996 was het daarom gedaan met deze werkmethode. Hiervoor in de plaats kwam de verbeterde safe sit. Deze harnasgordel met daaraan vast een plankje is weer bevestigd aan twee apart gezeekerde lijnen op twee vaste ankerpunten op het dak. Om te kunnen afdalen worden de lijnen bevestigd aan een dubbele jip (wordt gebruikt in de bergsport). Door aan de hendel te trekken daal je af en kom je voor het te wassen raam. Je kunt het vergelijken met abseilen. Het stadhuis in Den Haag wordt zo aan de binnenzijde bewassen. ☒

* De auteur is coördinator en accountmanager Specialistische Reiniging bij SVS